

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστῶμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶς 80. Ἐξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧν ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐδνητοτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Μαρτίου 1927

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 14

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἰστερα, σὰ νὰ θυμῆθηκε ξαφνικὰ ἄλλα πράγματα, ρώτησε:

— Μοκοκό, ποῦ εἶσαι;

Τὸ βασιλόπουλο δὲν ἦταν μακριὰ ἀπὸ κεῖ. Προχώρησε καὶ κάθησε στὸν μπάγκο, πλάι στὴ μικρὴ του φιληνάδα.

— Ἐγὼ εἶμαι δῶ, Ἰσλέ, τῆς εἶπε.

Ἄν ἤξερες πόσο ἐμεῖς φοβηθήκαμε!.. Ἐμεῖς οἱ δυὸ κάναμε ἀνοησία, Ἰσλέ!

— Αὐτὸ νὰκούγεται, μικρά μου ἀραπάκια, εἶπε εὐθυμῶς ὁ πλοίαρχος, πὼς δὲν ἔχετε κουκουτὰι μυαλὸ στὰ κεφαλάνια σας! Ἀκούστηκε ποτέ, τὰ κορίτσια νὰ μπαίνουν, λέει, μέσα στὰ καλάθια καὶ νὰ κατεβαίνουν, ἀκούς ἐκεῖ, μέσα στ' ἀμπάρια;!

Κάμποσοι ἐπιβάτες εἶχαν μαζευθεῖ κι' ἔκαναν χάξι. Τὰ ἀραπάκια αὐτὰ ἦταν μιὰ ἐξαιρετικὴ εὐκαιρία νὰ διασκεδάσουν τὴν πλήξη καὶ τὴ μονοτονία τοῦ ταξιδίου. Κι' ὅλοι ἐδείχναν φανερά τὴ συμπάθειά τους σ' αὐτά. Ὁ πλοίαρχος δὲν εἶχε τὸ κουράγιο οὔτε νὰ μαλώσει τὴ μικρὴ γιὰ τὴν πονηριά της.

Ὅσο γιὰ τοὺς δυὸ φίλους μας, αὐτοὶ δοκίμαζαν τὴ χαρὰ ἐκείνη ποὺ μᾶς κυριεύει, ὅταν περάσει ἓνας μεγάλος κίνδυνος. Ἐξαφνα, ἓνας ἐπιβάτης εἶπε γελώντας:

— Τί θὰ πεῖ τώρα ὁ καθηγητὴς τοῦ μικροῦ, ὁ περίφημος κύριος Πατατούκας;

— Ἀλήθεια! ἔκαμ' ἓνας ἄλλος ἐπιβάτης. Πὼς γίνεται νὰ μὴν εἶν' ἐδῶ ὁ κ. καθηγητὴς; Πρέπει νὰ τὸν εἰδοποιήσουμε!

Τὰ παιδιὰ, ἀκούγοντας τ' ὄνομα τοῦ Πατατούκα, κοιτάχτηκαν μὲ τρόπο.

Ἀλήθεια, οἱ δυσκολίες αὐτοῦ τοῦ ταξιδίου δὲν εἶχαν τελειώσει ἴσαμε δῶ. Τί ὑποδοχὴ θάκανε ὁ κ. Πατατούκας στὴν Ἰσλέ καὶ τί φριχτὸ τρόπο θάβρισκε ἀραγε γιὰ νὰ τὴν τιμωρήσῃ; Τώρα ὅλοι οἱ ἐπιβάτες εἶχαν γυρίσει καὶ κοιτάζαν σ' ἓνα μέρος, ὅπου φαινόταν τὸ ψηλὸ τοῦ κ. καθηγητῆ. Ὁ Πατατούκας μόλις εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὸ καπνιστήρι τῆς πλώρας καί, βλέποντας τὴν ἐκτακτὴ συγκέντρωση, διευθυνόταν κι' αὐτὸς γρήγορα πρὸς τὰ ἐκεῖ.

— Σὰς ἀπαγορεύω νὰ γγίξετε τὰ παιδιὰ!... (Σελ. 117, στ. γ')

Ἡ Ἰσλέ ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ Μοκοκό, χλωμὴ ἀπὸ τὸ φόβο της. Ὁ Μοκοκό ὅμως φαινόταν ἑτοιμὸς ν' ἀντιμετωπίσει τὴ θύελλα.

Μὰ ὁ καλὸς πλοίαρχος τὰ λυπήθηκε τὰ παιδιὰ, ποὺ καθόνταν ἔτσι σὰ φοβισμένα πουλάκια.

— Ἐργοῖα σας, μικρά μου, τοὺς εἶπε σιγὰ-σιγὰ. Ἐγὼ θὰ τὰ κανονίσω.

Τί ἐκτακτὸς ἄνθρωπος! Ὁ Μοκοκό τὸν εὐχαρίστησε μὲ μιὰ ματιά τόσο τρυφερή, ὥστε ὁ Μασσαλιώτης συγκινημένος μουρμούρισε:

— Διαβολεμένα παιδιὰ! θὰ μὲ κάμουν νὰ κάμω καμμιὰ βλακία!

Οἱ πέρλεργοι ἔκαμαν τόπο στὸν Πατατούκα νὰ περάσει κι' ὁ παιδαγωγὸς προχώρησε, τρικλίζοντας ἐλαφρά, πρὸς τὸν μπάγκο τῶν παιδιῶν.

Ἦταν κόκκινος σὰν τὴν παπαρούνα καὶ τὰ μάτια του εἶχαν θολώσει. Μὰ ὅλοι οἱ ἀλκοολικοὶ ἔχουν τὴ δύναμη νὰ συγκρατοῦν τὸν ἑαυτὸ τους μιὰ στιγμὴ καὶ νὰ φαίνονται ψύχραιμοι.

Ἔτσι κι' ὁ Πατατούκας ἔκαμε τὴν πρώτη του ἐρώτηση σὲ τόνο σχεδὸν ψυχρό:

— Τί σημαίνει αὐτό, παρακαλῶ; Τί γυρεύεις ἐδῶ, Ἰσλέ;

Ἡ Ἰσλέ ἀπάντησε μὲ φωνὴ ποὺ τρεμούλιαζε ἀπὸ τὸ φόβο.

— Μαλώστε ἐμένα, ἀφέντη Πατατούκα... Ἐγὼ ἤθελα πάω στὸς Λευκοὺς, μαζί Μοκοκό, ἐγὼ κρύφτηκα σ' ἓνα καλάθι.

Ὁ Πατατούκας εἶχε ἀκούσει ἀπὸ ἄλλους ἐπιβάτες τὴν ἱστορία τοῦ καλάθου, γι' αὐτὸ δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ περισσότερες ἐξηγήσεις.

Ξαφνικὰ τὸν ἐπνίξαν οἱ καπνοὶ τοῦ ἀλκοὸλ καὶ τὸν κυριεύσε ἓνας παράφορος θυμὸς.

— Ἀ, ὥστε ἐτοὶ κοροϊδεύετε σεις τὸ δάσκαλό σας, βρωμέπαιδα τοῦ δρόμου; Τώρα θὰ σὰς δείξω ἐγὼ!..

Κι' ὁ χοντρός Παριζιάνος σήκωσε τὴ γροθιά καὶ προχωροῦσε νὰ χτυπήσῃ τὰ παιδιὰ, ὅταν αἰσθάνθηκε νὰ τὸν πιάνει σφιχτὰ ἓνα γερὸ χέρι ποὺ τὸν ἔκαμε νὰ χάσει τὴν ἰσορροπία του. καὶ νὰ ξαπλωθεῖ φαρδὺς πλατὺς χάμω, ἐνῷ ὅλοι οἱ ἐπιβάτες γελοῦσαν.

Αὐτὸς ποὺ πῆρε ἔτσι τὸ μέρος τῶν παιδιῶν, ἦταν ὁ πλοίαρχος. Θύμωσε ὁ ἄνθρωπος νὰ βλέπει ἓναν μεθύστακα νὰ θέλει νὰ χτυπήσῃ τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ τοῦκοψε τὴ φόρα:

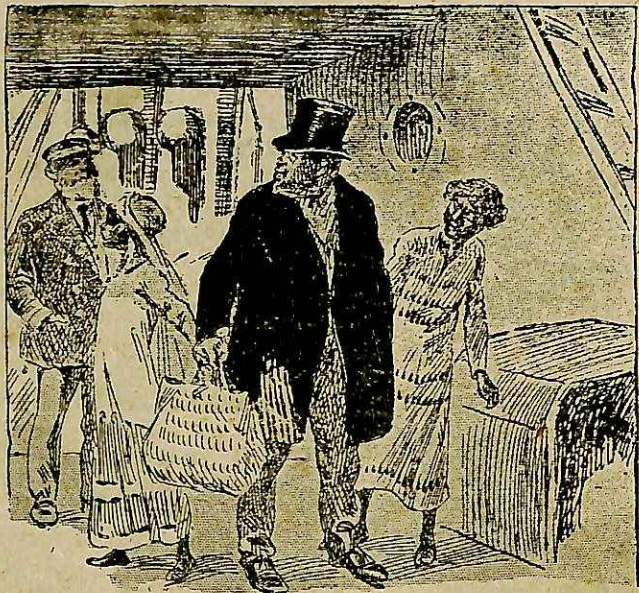
— Σὰς ἀπαγορεύω νὰ γγίξετε τὰ παιδιὰ!

Ο Πατατούκας πολέμησε να επιβληθεί.

— Σας παρακαλώ να μην ανακατεύετε σεις. Τα παιδιά αυτά είναι στην κηδεμονία μου. Έγώ είμαι ο αντιπρόσωπος του βασιλιά των Άκουτονάρ κι' έχω κάθε δικαίωμα πάνω τους!

Ο πλοίαρχος σήκωσε τους ώμους, σά να μην έδινε καμιά σημασία σ' αυτά τα λόγια.

— Άλλου, είπε δυνατά, μπορεί να χετέ κάθε δικαίωμα, μ' όσο βρίσκεστε μέσα στο καράδι μου, εγώ δέ σας επιτρέπω να γλιτώσετε μ' ήθελε να δαχτυλάκι τους! Έξηγηθήκαμε, κύριε αντιπρόσωπε του βασιλιά των Άκουτονάρ;

«—Ε, κύρ-Πατατούκα! για πού έτσι διαστικός;»

Οι ταξιδιώτες γέλασαν όλοι για το όρατο μάθημα που έδινε ο πλοίαρχος στον Πατατούκα. Κι' εκείνος, βλέποντας ότι δεν τον υποστήριζε κανένας, άλλαξε τακτική.

— Όσο, κύριε πλοίαρχε, είπε σε πιο μαλακό τόνο, θα παραδεχθώ, πιστεύω, ότι η μικρή αυτή δεν έχανε σωστά να το σκάσει από το χωριό της και να μπει με τόσο άσχημο τρόπο στο βζπόρι.

— Σ' αυτό έχετε δίκιο, απάντησε ο πλοίαρχος, ή μικρή έχανε άσχημα.

— Δοιπόν, συνέχισε ο Πατατούκας, παίρνοντας θάρρος από την πρώτη αυτή επιτυχία του, έλπίζω ότι θα μου κάνετε τη χάρη να την βγάλετε στη στεριά και να τη στελέτε το γρηγορότερο στο χωριό της.

Έδω ο πλοίαρχος γέλασε με όρεξη.

— Όλα κι' όλα, δάσκαλέ μου, είπε, μ' σ' αυτό πέσατε έξω! Φαντάζεστε πως έτσι εύκολα σταματά ένα υπερωκεάνειο στη μέση της θάλασσας, βγάξει τους επιβάτες του έξω και τους στέλνει συνοδεία στο μπαμπά τους; Η μι-

κρή θα ποδοδοθεί μαζί σας. Άλλοιώς δε μπορεί να γίνει.

— Μαζί μου; Και τί θα την κάμω εγώ, σ' ως παρακαλώ;

— Αυτό είναι δική σας δουλειά, απάντησε ο πλοίαρχος. Έγώ σ' ως συμβουλεύω μόνο να κρατήσετε τις υποχρεώσεις που έχετε απέναντι αυτών των παιδιών, γιατί άλλοιώς θ' αναγκασθώ με λύπη μου να κάμω την αναφορά μου στη γαλλική έξουσία.

Α, όταν έμπαινε στη μέση ή έξουσία, τα πράγματα γινόνταν σκούρα. Ο άγριος Πατατούκας έγινε άρνάκι και ξεμέθυσε πρενυθός.

— Πολύ καλά, είπε. Μόλις φθάσω στη Μασσαλία, θα στείλω να ζητήσω από το βασιλιά οδηγίες για τη μικρή.

Και χωρίς να περιμένει απάντηση, βιάστηκε να φύγει, για να γλυτώσει από τα κοροϊδευτικά βλέμματα των επιβατών κι' ιδίως από τον πλοίαρχο, που άρχισε να του γίνεται πολύ ενοχλητικός, μ' την αλήθεια!

Μ' α τη στιγμή που έτοιμαζόταν να κατεβεί τη σκάλα που έβγαζε στο καπνιστήρι, φωνές και διαμαρτυρίες άκούστηκαν στο κατάστρωμα. Ο Πατατούκας σταμάτησε και γύρισε πίσω του να ιδεί τί έτρεχε.

Ένας ξεκάρφωτος Έγγλέζος, ψηλός, ίσαμα κι' πάνω, με πρόσωπο περμι-δι, προχωρούσε φωνάζοντας, μαζί με τη γυναίκα του, προς το μέρος του πλοίαρχου.

Τί καλύτερα που θάκανε ο Πατατούκας, αν πήγαινε να βρει τις αγαπημένες του μποτίλιες. Μ' βλέπετε, τον έπιασε ή περιέργεια να μάθει τί συνέβαινε, κι' ή περιέργεια αυτή του στοίχισε πολύ άκριδιά!

Ο Έγγλέζος φώναζε και χειρονομούσε:

— Μάστερ κόμμοντορ, τ'ονομά μου είναι Σέρ Γουίλλιαμ Χάις!

— Χαίρομαι πολύ! Αυτό είν' όλο; είπε ο πλοίαρχος, μισοθυμωμένος με τον άγέρωχο τρόπο που του μιλούσε ο Έγγλέζος.

Μ' εκείνος δεν έχασε τον άέρα του.

— Τ'ονομά μου είναι Γουίλλιαμ Χάις κι' ο Γουίλλιαμ Χάις δεν είν' εύχαριστημένος!

— Και γιατί, παρακαλώ; ρώτησε πάλι με άταραξία ο Μασσαλιώτης.

— Γιατί έρχομαι από τ' άμπάρι, ά-

πάντησε ο Έγγλέζος, κοκκινίζοντας όλο και περισσότερο, όπου είχα κατεβεί μαζί με τη σύζυγό μου, τη μίστρες Χάις, για να ιδώ αν τα μπαγκάζια μου ήταν στη θέση τους και τί είδα, μ' α γκόντ! τί είδα!

— Τί είδατε επιτέλους; ρώτησε άνυπόμονα ο καπετάν-Μάριος.

— Είδα, εξακολούθησε ο Έγγλέζος, κι' ή μίστρες Χάις είδε κι' αυτή είδαμε κι' οι δύο μας λοιπόν την κάσ-σα μας σπασμένη, τ' άσπρόρρουχά μου χυμένα έξω, τα χαρτιά μου σκορπισμένα άκόμη και στις σκάλες, και τέλος το έπίσημο ρούχο μου, τ' όφράκο μου, σ' αυτά τα χάλια, όρίστε!

Και μ' αυτά τα λόγια, ο ταξιδιώτης γύρισε στη γυναίκα του κι' εκείνη έδειξε ένα ρούχο, κατατασακωμένο και λερωμένο.

Ο Σέρ Γουίλλιαμ περίμενε μ' άσχημη, για να ιδεί τί έντύπωση θα έκανε το «πειστήριο» αυτό κι' ύστερα εξακολούθησε π' άσχημους:

— Και φαντάζεστε, μάστερ κόμμοντορ, ότι ένας ύπηκος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας θ' άνεχθεί να του άνοίγουν έτσι τα δέματά του, να του λερώ-νουν τ' όφράκο του και να σκορπίζουν τα χαρτιά του σ' όλο τ' ό βαπόρι; Α, όχι, μάστερ κόμμοντορ, αυτό δεν γίνεται... Ζητώ ίκανοποίηση!

Ο πλοίαρχος μ' άσχημους τί είχε συμβεί. Πάλι αυτό τ' ό διαβολικό τ' ό, ή Ισλέ, τ' όν έθαζε σ' έμπελάδες, γιατί βέβαια αυτή θα ξεκοίλιασε σ' έτοιμο χάλι την κάσσα τ' ό Έγγλέζου, για να μ' άσχημους να βγει έξω από τη φυλακή της.

Μ' άντι να θυμώσει, ο καπετάν Μάριος φαινόταν γεμάτος κέφι κι' είπε με χαμόγελο στ' όν Σέρ Γουίλλιαμ:

— Κύριε, έχετε δίκιο, σ' ένα πλοίο καθώς-πρέπει δεν επιτρέπεται να χα-λούν έτσι τα δέματα των επιβατών.

— Όστε μπορείτε μ' άσχημους να ζητή-σετε άποζημίωση από τ' όν κ. Πατατούκα από δώ, που είναι κηδεμόνας των παι-διών και υπεύθυνος για τ' ό έπεισόδιο, κι' εγώ σ' ως έκφράζω τη λύπη μου.

Ο Έγγλέζος δέ στάθηκε νακούσει περισσότερα. Ένθουσιασμένος γιατί έ-δρισκε επιτέλους έναν άνθρωπο υπεύ-θυνο και μπορούσε έτσι να ίκανοποιή-σει την βρετανική τιμή, πήγε μ' άσχημους κοντά στ' όν Πατατούκα, παρουσία-σε τ' όφράκο του μπροστά στη μύτη του και τ' ό είπε:

— Όστε σεις, κύριε, μ' άσχημους σπάσατε την κάσσα;

— Όχι, όχι, έκαμε ο Πατατούκας σαστισμένος γιατί έδλεπε να ξεσπάει άπάνω του αυτή ή ιστορία. Έγώ δεν έχω ιδέα... Αυτό τ' ό παλιοκόριτσο, φαίνεται, ή Ισλέ...

— Πολύ καλά, φτάνει!... έκαμε ά-

ΧΑΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΦΑΒΑ ΜΕ ΤΟ ΛΑΚΚΟ

Η παροιμία «κάτι λάκκον έχει ή φάβα» βγήκε από τ' ό άκόλουθο περι-στατικό:

Δύο συντρόφει, ο ένας τυφλός, έ-τρωγαν μαζί. Έκείνη την ήμέρα, εί-χαν πάρει φάβα και μπόλικο λάδι. Μ' άσχημους την έβρισκε στεγνή κι' άνο-στη. Γιατί ο άλλος, ο κατεργάρης, εί-χε κάνει στην πηχτή φάβα μ' άσχημους βίτσα όπου είχε σταθεί όλο τ' ό λάδι, κι' έκει-μέσα βουτούσε τις μπουκιές του, — πράγμα που δεν έδλεπε βέβαια να τ' ό κάνει κι' ο καίμενος ο τυφλός.

— Μ' άσχημους άρκετό λάδι ή φά-βα μας;.. ρώτησε αυτός μ' άσχημους στιγμή.

— Πώς; άποκρίθηκε ο άλλος: της έρριξα όσο άγοράσαμε.

— Όλο τ' ό μπουκαλάκι; — Όλο, όλο! — Περίεργο!...

Ο τυφλός εξακολούθησε να τρώη τη φάβα του στεγνή κι' άνοστη. Έπι-τέλους κατάλαβε την κατεργαριά.

— Σύντροφε, είπε, μ' άσχημους φαίνεται πως κάτι λάκκον έχει ή φάβα!

Και πασπατεύοντας, την άνακάτεψε με τ' ό πηρούνι του, ή γουδίτσα χάλα-σε, τ' ό λάδι χύθηκε παντού κι' ή φάβα λαδώθηκε και νοστήμισε όλη.

Από τότε ο λόγος έμεινε παροιμία που σημαίνει: «Κάτι κατεργαριά ή-πάρχει έδώ».

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΔ'.

Η «σπηλιά» όπου μπήκε και ντύθηκε ή Φεβρονία, ήταν σκαμμένη στο πλευρό τ' ό λόφου, άπ' τ' ό πίσω μέρος της εκκλησίας, σ' άν ύπόγειο. Ήταν άρκετά σκοτεινή κι' είχε μέσα πέτρες, χώματα, άχυρα, σανά, ξερόκλαδα και κάτι παλιόσινιδα, ποιος ξέρει από τί και για τί.

Για «σαλότι» βέβαια δεν έκανε, γι' άποθήκη όμως ήταν ένα κι' ένα. Κι' άφου ντύθηκε ή «συμμορία», φύλαξε κ' έμ' άσχημους τ' ό ρούχα που περιόσεψαν, τ' ό καλάθι και τη μποτίλια τ' ό πετρελαίου, που ή Φεβρονία δεν ήθελε να τη βλέπη, για να μη θυμάται τη μάνα της και... τ' ό ξύλο που θάτρωγε.

Για την ώρα, είχε να φάη κάτι καλύτερο: Ο Μπέμπης μοιράστηκε με τ' άσχημους συντρόφια του τ' ό μισά σχεδόν από τ' ά «τροφήμα» που είχε πάρει μαζί του.

Κι' οι φοβεροί «ληστές», κουρασμένοι, πεινασμένοι, διψασμένοι, κάθισαν, έφα-γαν... μ' άσχημους ήπιαν. Γιατί νερό κ' έμ' άσχημους δεν ήταν στάλα.

— Αμάν, νερό! φώναζε ή Φεβρονία. Δώστε μου λίγο νερό και πάστε την ψυχή μου!

— Να π' άσχημους νερό από τη βρύση τ' ό Πλάτανου! πρόσταξε ο άρχιλή-σταρχος τ' ό υποταχικό.

— Και πού να τ' ό βάλω, στις φούχτες μου; είπε ο Φούσκας.

— Στη μποτίλια της Φεβρονίας. — Θα βρωμ' άσχημους πετρελαίο! — Πλύνε τη!

Ο Φούσκας πήρε τη μποτίλια, πήρε και τ' ό Σπίθα για συντροφιά και κα-τέβηκε άπ' τ' ό λόφο ως τη βρύση τ' ό Πλάτανου. Έκει ήπιε καλά-καλά αυτός, — κι' ο Σπίθας, ένοσιέται, έκανε τ' ό χορός του, — έπειτα γέμισε τη μποτίλια και σ' έμ' άσχημους ώρα ήταν πίσω στο λημέρι. Ω, με τί χαρά δέχτηκαν οι διψασμένοι τ' ό νερό και με τί εύχαρίστηση τ' ό ήπιαν, άν και μ' άσχημους άρκετά από πετρελαίο...

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κάμποι και λόγγοι και βουνά
Κι' ήμερα πλάγια,
Φέστε τ' ό λουλούδα ξανά,
Φέστε τ' ό βάγια,
Να πλέξω για τ' ό γιόκα μου
Ένα στεφάνι,
Τώρα που κάνει ήσυχια
Τ' ό νάνι-νάνι.

Βγάλετε ρόδα ντροπαλά,
Γαρουφαλάκια,
Τ' ά γιασεμιά σας τ' άπαλά
Και τ' ά ζαμπάνια,
Νάχουν τ' ά χρώματα τ' ά εφτά
Σ' άν τ' ό Δοξάρι,
Και τ' ό καθένα, και μαζί,
Καινούρια χάρη.

Βιολέττες και βασιλικά
Βγάλτε, ζουμπούλια,
Σ' ά μόσκος ν' άν' μυριστικά
Και σ' άν την πούλια
Ν' άν' όμορφα, σ' ά βασιλιάς
Για τ' ά τ' ά βάνη,
Τώρα που κάνει ήσυχια
Τ' ό νάνι-νάνι...

† ΚΩΣΤΑΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Από τις πρώτες μέρες πούχε πέσει άρρωστος, ο Μίμης είχε άκούσει τη μαμμά, το μπαμπά, το γιατρό να μιλούν μεταξύ τους για ταξίδι. Πέρασε όμως καιρός κι' ή ιδέα φάνηκε πώς εγκαταλείφθηκε. Ο Μίμης τότε σχεδόν ξεχάσει. Στα όνειρα του πυρετού του δεν έβλεπε πια τώρα ολοκαίνουργια πλοία να γλιστρούν καμαρωτά στους γαλανούς καθρέφτες των θαλασσών, ούτε άστραφτερά τραίνα να περνούν άνήσυχά ανάμεσ' από τους γέρικους έλαιώνες.

Κι' όμως, ξαφνικά, με σπουδή, μιá μέρα ή ιδέα του ταξιδιού κυριάρχησε στο σπίτι. Ήρθε έντονα, σχεδόν σαν πραγματικότητα.

Ο Μίμης δεν πρόφτασε να τó κα-ταλάβει από τις κουβέντες, ούτε από τη φασαρία. Ή μητέρα ήρθε στο πα-ράθυρο, όπου καθόταν στη μικρή του πολυθρόνα και κοίταζε τó δρόμο, τού χάιδεψε τά γόνατα, σκεπασμένα με τις μακρές κάλτσες πού πρώτη φορά εί-χε βάλει άπ' τόν καιρό της άρρώστιας του, και τού είπε:

—Θέλεις, Μίμη μου, να πάμε ταξίδι;
Ο Μίμης την κοίταξε στα μάτια, κατάλαβε πώς ήταν αλήθεια και, δίχως να σκεφθώ, απάντησ' ένα θερμό:

—Ναί!

Κι' άμέσως γύρισαν στο νοú του τά ώραία όνειρα με τά καθάρια πλοία και τάστραφτερά μετάλλα των τραίνων.

Δεν κοίταζε πια στο δρόμο. Παρα-κολούθησε τó σπίτι, έβλεπε με μιάν ανεξήγητη χαρά όλους να φροντίζουν γι' αυτόν. Έβλεπε να βράζουν από τó ντουλάπι τά ρούχα του, να τά καλο-διπλώνουν (τά μπλέ τά ναυτικά, τά γκρι με τις πολλές τσέπες και τη ζώ-νη), να τά βάζουν στις βελίτσες. Θά-λειπαν κάμποσο καιρός.

Σηκώθηκε να λάβη κι' αυτός μέρος. Ήθελε να μαζέψει όλα του τά μικρο-πράγματα, τά κουτιά, τάγαπημένα παιγνίδια, τά πιό ώραία βιβλία. Μά τά πράγματα ήταν κάπως δύσκολα. Ή μητέρα είπε ότι έπρεπε ναφίση τά περιττά και να περιμένει ύστερα στο τέλος.

—Νά δούμε τί θά χωρέσει ή βα-λίτσα, πρόσθεσε.

Τά περιττά! Μά, καίμένη μητέρα, τί θά πεί περιττά; Περιττό αυτό τó πέτσινο σημειωματάρι, ή αυτό τó κουτί με τά ξύλινα κομματάκια, ή αυτό τó μυθιστόρημα τού Βέρν, ή αυ-τό τó ηλεκτρικό φαναράκι; Όλα, έ-λα πρέπει να μπούν, δεν είναι τίποτα περιττό!

Ναί, μά ή βαλίτσα πού δεν χωρούσε;..

Είχε πιάσει χειμώνας. Καί τó βρά-δυ αυτό πού ο Μίμης έπεφτε στο κρεβάτι να κοιμηθεί, πιό νωρίς από άλλοτε — αύριο θά ξυπνούσε πρωί - πρωί, να πάρουν τó τραίνο — άκουσε ξαφνικά στις γρίλλιες τού παραθύρου κάτι δειλά χτυπηματάκια, σαν κάτι νάτριζε. σά να σέρνονταν εκεί άπάνω μικρά ξερά κλαδάκια πού έσπαζαν. Σταμάτησε ν' άκούση.

Α, τόν γνώριμο ήχο, τόν αγαπη-μένο! Ήταν οί πρώτες ψιχάλες πού έπεφταν στο ήσυχο βράδυ και χτυπού-σαν πάνω στις βουδες γρίλλιες, σαν ψιλά σκάγια πού πέφτουν από ψηλά και χοροπηδούν. Ήπιανε βροχή. Ή ψιχάλες πύκνωσαν, σέ λίγο θάκουγε τά νερά να παρλάζουν στο πεζοδρόμιο.

Βιάστηκε να πέσει. Ή μητέρα τόν πρόσεξε, όπως κάθε βράδυ. Μά έφυγε γρήγορα, γιατί είχε πολλή δουλειά με τις έτοιμασίες.

Τά παιδιά μαζεύτηκαν γύρο στο κρεβάτι του. Αύριο θάφυγε. Διάδα-σμα δεν είχαν άπόψε, γιατί αύριο θά συνόδευαν τη μαμμά και τó Μίμη ως τó σταθμό, κι' ύστερα δεν θά πήγι-ναν σχολείο. Μία μέρα ήταν αυτή, δέ χαλούσε ο κόσμος...

Ήταν άργά πια όταν αποκοιμήθη-κε. Ή βροχή έπεφτε στρωτή κι' α-διάκοπη.

Τί ταξίδι θά ήταν αυτό, με βροχή και με χειμώνα; Πώς θά πηγαίνει τó τραίνο, μέσα στους κάμπους, όπου θά τρέχουν τά νερά και θά κατεδάζουν τά ποτάμια; Πώς θάγκωνίζεται ή μη-χανή να ξεχωρίση τις γραμμές και πώς οι ρόδες της θά σκίζουν τά θολά νερά και θά τά σηκώνουν άπάνω, σά δρέπανα; Κι' άν έχει φουσκώσει τó ποτάμι πού περνά έξω από την πόλη κι' έχει πάρει τη γέφυρα την ξύλινη, την παλιά; Τό τραίνο τότε θά προ-χωρεί στην άβυσσο, σαν παιδί πού δεν γνωρίζει τόν κίνδυνο. Ο μηχανι-κός θά τάντιληφθει όλα πολύ κοντά πιά. Θάγκωνισθεί, μά θάναί άργά. Τά βαγόνια θά προχωρήσουν δίχως λογι-κό και θά σωριαστούν στο πλημμυρι-σμένο ποτάμι. Έτοι έγινε και την άλ-λη φορά, πού τόγραφαν οι έφημερί-δες. Φωνές, κλάματα, αίματα... Πού θά βρεθεί ή μαμμά, πού θά βρεθεί ο Μίμης; Κι' όλος ο κάμπος θάναί λί-μνη, άπέραντη λίμνη, σκυθρωπή, κι' ο ουρανός θά βρέχει, θά βρέχει άκα-τάπαυστα, και κανείς δεν θά ιδεί τó φοβερό δυστύχημα, και κανείς δέ θά-κούσει τις φωνές εκείνων πού θά πε-θαίνουν ή θά πνίγονται...

Ανοίγει άξαφνα τά μάτια. Είναι ή μαμμά πού τόν σκεπάζει, όπως κάθε νύχτα. Τού πιάνει τó μέτωπο. Νοιώ-θει τó χέρι της δροσερό, πολύ δρο-σερό. Ξέρει πώς όταν τó χέρι της

μαμμάς είναι πολύ δροσερό, αυτός πρέπει νάχει πυρετό.

—Βρέχει άκόμη, μαμμά;

Ή μητέρα δέ βιάζεται να πάρει τó χέρι της από τó μέτωπό του.

—Όχι, έπαψε. Μά τί σέ νοιάζει;

Ός τó πρωί θάχει ξαστερώσει.

Θάχει ξαστερώσει. Θάναί λοιπόν όλα καθάρια και λαμπρά, και τά πό-μολα τού τραίνου θά λάμπουν στέν ήλιο! Ο ύπνος πάει να τόν πάρει πάλι, μά ένας ήχος γνωστός τόν σταματά.

Πώς τόν γνωρίζει! Όπως γνωρίζει μέσα στο σκοτάδι τόν ήχο πού κάνουν τά σπέρτα στο κουτί τους, έτσι γνω-ρίζει και τó τρεμούλιασμα πού κά-νουν τά κουφέτα τού κινίνου μέσα στο γυαλένιο τους σωληνάριο. Μάν-τευσσε τί θά γινόταν. Κι' από τώρα, με κλειστά τά μάτια, γεύοταν την άη-διαστική γλυκάδα τού κουφέτου πού είναι επίδουλο και κακό, κι' άν μείνει λίγες μόνο στιγμές στο στόμα, ή άνού-σια γλυκάδα του γίνεται εθύς πίκρα, πίκρα φαρμακερή!

—Έλα να πάρης τó κινίνο σου...

Τό πήρε γρήγορα, με άπόφαση, σά συνειθισμένος. Βιάστηκε ύστερα νάπο-κοιμηθεί. Γιατί νύσταζε πολύ και θαρ-ρούσε πώς θάδλεπε όνειρα, όνειρα πλούσια και ζωηρά.

Ή μητέρα έφυγε. Ο Μίμης απο-κοιμήθηκε εθύς, με κεράλι βαρύ. Ο-ταν ξύπνησε τó πρωί, μόλις είχε βγει ο ήλιος. Άνοίξε τά μάτια του κι' ή πρώτη του σκέψη ήταν να θυμηθεί τά όνειρά του. Έψαξε τού κακού στο μυαλό του. Δεν είχε τίποτα όνειρευτεί!

Μόνο ένα βούτομα, ένα σφύριγμα τού κύκλωνε τó κεφάλι. Τόξερε πώς ήταν από τó κινίνο. Και τις ώρες αυ-τές, θαρούσε πώς άλλαζαν οι φωνές, πώς ο ήχος τους ήτν μακρινός, άλ-λοιώτικος...

Ή μητέρα βιάστηκε να τόν σηκώ-σει, να τόν ετοιμάσει, σά να ήταν μω-ρό. Αυτός, μισοζαλισμένος, άφινόταν στα χέρια της. Μία σκέψη μόνο γύ-ριζε στο μυαλό του: Ήταν λοιπόν για σήμερα τó ταξίδι αυτό πού τόσο τó είχε όνειρευτεί, πού τó θεωρούσε άπια-στη εύτυχία; Για μία στιγμή περνού-σαν μπροστά του, σαν φαντασμογο-ρία, τά πλοία και τά τραίνα, οι κάμ-ποι κι' οι θάλασσες. Μά τί παράξενο! Όσο γινόταν αληθινό τó ταξίδι, τόσο μακρινές τού φαινόταν οι εικόνες αυ-τές πού είχε όνειρευτεί.

Τ' άμάξι έφτασε στο σταθμό. Πρώ-τος κατέβηκε ο μπαμπάς, ύστερα ο Μίμης, ύστερα ή μαμμά και τέλος ή θεία. Τά παιδιά είχαν μείνει στο σπίτι.

Ένας δυνατός φθινοπωρινός ήλιος έλαμπε στα νερά τού δρόμου και σά έντονα χρώματα πού τά είχε ξυπνή-

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Μέσ' στέν γαλάζιο ουρανό λάμπει άκόμα ο Άποσπερίτης. Κάθομαι δώ-δά, πάνω σ' ένα λιγερό κλαδί. μέσ' στο ήρεμο δάσος και τραγουδώ. Στα-γόνες δροσιάς λάμπουν στα φύλλα. Είμαι τόσο χαρούμενος και τόσο ευ-τυχισμένος! Καμιά φορά μου κατε-δίνει ή σκέψη πώς ένα τοσοδούλι κορμί, ένα άσήμαντο σημάδι μέσ' σ' όλα τά πλάσματα τού Θεού, μπορεί να αϊσθάνεται μιá τόσο βαθιά εύτυχία.

Έχω δυό τόσες-δά χαντρούλες, δυό ματάκια μικροσκοπικά, μά είμαι γε-μάτος ευφροσύνη πού μπορώ να βλέ-πω τó γαλάζιο τούρανο και την πρά-σινη συμφωνία τού δάσους, τόν ήλιο να βγαίνει από τά βουνά και τόν Ά-ποσπερίτη πού την πρωινή τούτη ώρα λάμπει κατάντικρύ μου και μου βαστά συντροφιά.

Δώ και λίγη ώρα πέρασε ένας χω-ριάτης από τó μονοπάτι τού δάσους, ήταν εύθυμος σά μεθυμένος από τη δροσιά και πήγαινε στο λόγγο να μάσει ξύλα. Ύστερα πέρασε μιá σού-στα με δυό παιδιά: τó ένα κρατούσε τά χαλινάρια τού γερασμένου άλόγου, τó άλλο μασσόσε ένα κομμάτι ψωμί. Τά έκανα γοστό καθώς γελοούσαν, με τις μεγάλες ψάθες στο κεφάλι τους να μην τά κάψη ο ήλιος τού καλοκαι-ριού πού δεν είχε άκόμα άνατείλει.

Ύστερα πέρασε τó κοριτσάκι με την κατσίκα. Είναι ένα κοριτσάκι πού τó ξέρω καλά έδω και κάμποσο καιρό: κάθε πρωί φύγει από τó χωριό με την κατσίκα γεμάτη γάλα, περνάει τó δάσος και πηγαίνει στην πολιτεία και τó πουλά.

Μά μέρα πού κρατούσε ένα σωρό κεράσια στην ποδιά της, στάθηκε και της φώναξα με ευγένεια να μου δώσει δυό-τρία. Μά κοίταξε περιγελαστικά και δέ βαστάχτηκε να μ' ή μου πεί:

—Κύριε κότσουρα, τó ξέρεις πώς είσαι άδιάντροπος;

Αχ, ναί! τó ξέρω έδω και πολλών καιρό πώς είμαι άδιάντροπος, μά τί να κάνω; Τά κεράσια ήταν κόκκινα-κόκκινα και δροσερά, τó πρωί γελοού-σε σ' όλο τó δάσος κι' ήμουν γεμάτος τόση χαρά! Μά τó κοριτσάκι προσέ-ρασε χωρίς να μου ξαναμιλήσει, κρύ-δοντας καλύτερα τά κεράσια μέσ' στην ποδιά του.

Αποδράδς είχε περάσει μιá άλε-πού. Πήγαινε στο χωριό νάρπάξει κότες. Έγώ καθόμουν σέ μιá γωνιά και δέ μπορούσα να κοιμηθώ. Ή μάν-να μου, ή κοτσούφια, όλο μου φώναζε:

—Κότσουρα, γιέ μου, ήσυχασε λίγο και σύ. Αχ! τί κρίμα, αυτό τó παι-δί πάει να μου χαλάσει. Καταπίστη-

κε με φιλοσοφίες κι' όλο άγρυπνεί.

Κι' ήταν εκείνη τη στιγμή πού πέ-ρασε ή άλεπού. Άκουσε την κουδέντα και κοντοστάθηκε. Μά μόλις ξανάπεσε στην ήσυχία τó δάσος, άρχισε πάλι να τρέχει σαν άστραπή.

—Καλό πιάσιμο, κυρά καλόγρια! της σφύριξα από μακριά.

Ή μάννα μου, ή κοτσούφια, πού εί-ναι άγράμματα κι' άπλή, δεν ήξερε γιατί τη φώναξα καλόγρια την ά-λεπού κι' άπόρησε. Στο τέλος αναγκά-σθηκε, σαν διαδασμένο πού είμαι, να της πώ τó μύθο της άλεπούς πού πή-γε να γίνει καλόγρια και πού έφαγε τούς άμυαλους πετεινούς στο κελλί της. Ή μάννα μου ή κοτσούφια με βρήκε πολύ καροΐδεφτη.

—Αχ, αυτά τά νέα κοτσούφια, μο-νολογούσε όλη τη νύχτα. Πάει; χά-λασε ή πλάση. Πήραν άέρα τά μυα-λά τους κι' άσβάλει ο Θεός τó χέρι του.

Όστόσο έγώ είναι καιρός πού κά-θομαι και προσέχω τά ζώα και τούς ανθρώπους, όλη τη ζωή τού δάσους, και βλέπω πολλά τά παράξενα και τά σταβά. Σκοπεύω να κάμω και κάμ-ποσα ταξίδια. Σήμερα ένας κότσουρας, όπως κι' ένας άνθρωπος, πρέπει ναναί πολυταξιδεμένος, όπως πρέπει και να διαβάσει πολύ. Ή ζωή είναι δύσκολη και χρειάζεται πολλή σπουδή για να καταφέρει κανείς να την κερδίσει.

Ο ΚΟΤΣΟΥΡΑΣ

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡΟΥ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

Σέ μιá μικρή αίθουσα τού Μουσείου τού Λούβρου, άριστουργήμα μέσ' στα-ριστουργήματα, στέκει στο βάθρο της ή άρχαία θεά. Πέρασαν αιώνες, αιώ-νες πολλοί από τότε πού όλόλευκη μέσ' στην άσπράδα τού μαρμάρου της, όπέροχη στην όμορφιά της, βγήκε άπ' τά χέρια τού μεγάλου της σμιλευτή. Τώρα, θλιμμένη στο βάθρο της, με τά ώραία της χέρια κομμένα, με χα-μένη τη λευκότη της άπ' τών χρόνων τó πέραςμα, πόσα δεν άνιστορεί στους άπειρους προσκυνητές της για την άρ-χαία Έλληνική δόξα! Είναι πατρίδα της ή Έλλάδα και μείς, —μιá συντρο-φιά από Έλληνες πού βρεθήκαμε ά-νάμεσα στους ξένους θαυμαστές της, —πόσο μεγάλη ύπερηφάνεια δέ νοιώ-θουμε γι' αυτό!

Παρίσι, Οκτώβρης 1926

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο για την «Διάπλασι» από τον κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Απεναντίας ή στενοχώρια του μεγάλωσε. Δεν ήξερε πώς να τρώει, για να μη φανερώσει μπροστά στη Σεσίλη συνήθειες ταβέρνας... Στο σπίτι της μητέρας του δεν τον ένοιαζε και τόσο· έδω όμως καταλάβαινε πώς ήταν αταξιαστος και γελοιος. Τα χέρια του προπάντων ήταν το μαρτύριο. Και καλά εκείνο που κρατούσε το πηρούνι· κουνιόταν όπως δούλευε, ύποφορβαν. Μά ταλλο, τί να το κάνει; Απάνω στο κάτασπρο τραπέζο μάντηλο, οι πληγές του φάνταζαν φριχτά. Στην άμμηχανία του το άφινε να κρέμεται στο πλάι κι' αυτό τον έδειχνε σαν κούλο. Η Σεσίλη που τον κοιτάζε τόσο φιλικά και του μιλούσε με τόση καλοσύνη, δεν κατόρθωνε παρά να τον κάνει δειλότερο. Τό κατάλαβε και κείνη κι' έπαψε να τον παρακοιτάζει και να του παραμιλά. Έτσι ως το τέλος του γεύματος που τους φάνηκε ατέλειωτο...

Αφού σήκωσε τα πιάτα, ή Κατερίνα έφερε ζεστό νερό, ζάχαρη και μιά μακρόλαιμη μπουτίλια με ρακή. Από τότε που έλειψε ή γριά, ή Σεσίλη έφτιανε το γράν του γιγατρού· μά ό κάλός άνθρωπος δεν κέρδιζε τίποτα απ' αυτή την αλλαγή, γιατί κι' ή έγγονή του είχε τις «ιδέες» της γυναίκας του και τούφτιανε ένα ποτό «μύλλον φαρμακευτικό», — έλεγε μελαγχολικά ό ίδιος, — όπου το οινόπνευμα γινόταν από μέρα σε μέρα αραιότερο...

Έδωσε το ποτήρι με το ψευτο-γράν στον παππού της και ρώτησε τον καλεσμένο τους:

— Πίνετε ρακή, κύριε Τζάκ;

Ο γιγατρούς έβαλε τα γέλια.

— Αν πίνω ρακή, ένας θερμαστής;... Τί λές εκεί, Σεσίλη! Δεν ξέρεις λοιπόν πώς με τη ρακή ζούν αυτοί οι κακόμοιροι;... Στη «Μπαγιοναίτσα» είχαμε έναν που κατέβαζε καθαρό αλκόλ οά νεράκι... Φτιάσε του ένα γράν δυνατό, αληθινό, να το καταλάβει· όχι σαν το δικό μου, το ψεύτικο!...

— Αλήθεια, θέλετε, ρώτησε ή Σεσίλη τον Τζάκ, κοιτάζοντάς τον γλυκά και θλιμμένα.

— Όχι, ευχαριστώ, αποκρίθηκε σιγά, οά ντροπιασμένος.

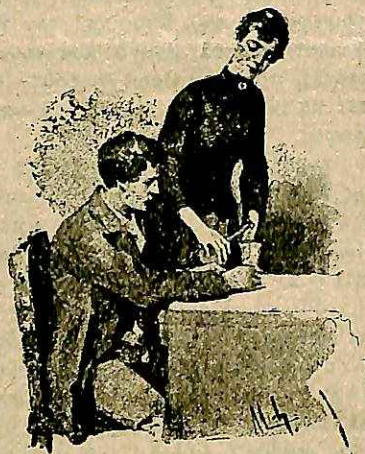
Και τράβηξε με κόπο το ποτήρι του. Αλλά ικανοποιήθηκε από την ευγλωττη ματιά που του έριξε ή Σεσίλη, οά να του έλεγε «ευχαριστώ»...

Τάπογεμα, οι χωρικοί του Έτιόλ που έβλεπαν τον Τζάκ να γυρίζει απ' του γιγατρού, τον επαιρναν για τρελό

ή για μεθυσμένο. Περπατούσε με μεγάλα βήματα, χειρονομούσε, μιλούσε μονάχος του, φοβόριζε τον όριζοντα με το γρόθο του...

— Εργάτης! Έλεγε με θυμό. Δεν είμαι παρά ένας εργάτης!... Ο Νταρζαντόν έχει δικιο. Πρέπει να μείνω με τους δμοιους μου, μ' αυτούς να ζήσω και μ' αυτούς να πεθάνω. Προπάντων να μη γυρέψω ποτέ νανεβώ ψηλότερα. Αυτό μου κάνει πολύ κακό!

Έτσι ό Τζάκ άναζούσε, έδβαινε απ' τη νάρχη εκείνη που τον κρατούσε τόσο καιρό, ξυπνούσε πάλι στη ζωή, στον κόσμο. Καινούρια αισθήματα, άγνωστα, τον πλυμμούριζαν. Ανάμεσα ο' αυτά, κυριαρχούσε βέβαια ό θαυμα-

— Πίνετε ρακή, κύριε Τζάκ;... (Σελ. 122, στ. α')

σμός που του είχε προξενήσει ή Σεσίλη, τόσο όμορφη και τόσο απλή όπως την είχε ξαναδεί· άλλ' άνάλογος ήταν κι' ό θυμός του έναντιον εκείνων που τον είχαν σπρώξει να γίνει εργάτης.

Αν τον εκπαίδευαν, αν τον έμόρφωναν, αν τον έκαναν άνθρωπο, δεν θα μπορούσε και τώρα ναήξει αδελφική φιληνάδα την τέλεια, την άφραστη αυτή Σεσίλη, όπως τότε που ήταν μικρός, και μιά μέρα ίσως να την κάνει γυναίκα του, όπως, κατά το λόγο της γριά-Μπάμπως, τότε μιά φορά στο νοού του ό κ. Ρ.δάλ και το ψυθίριζαν μάλιστα στο χωριό;

— Α, τί κρίμα! Τώρα πιά είν' αδύνατο! Όπως κατάντησα, όπως με κατάντησαν... δεν μπορεί πιά να γίνει. Τέπε κι' ή γριά!.. Α, τί κρίμα!

Κι' ή κραυγή του Τζάκ έμοιαζε με την κραυγή του θυμού και της άπελπίσας που ρίχνει ό ναυαγός, παλέδοντας του κάκου με το άγριο κύμα, ενώ οά μικρή μ' άνυπέρβλητη γι' αυτόν απόσταση βλέπει να λάμπη ή άκτή, ήλιόλουστη, όπου στεγνώνουν τάπλωμένα δίχτυα...

Κι' άξαφνα, στη στροφή ενός δρόμου, κοντά στις Καστανούλες, βλέπει μπροστά του τη γριά-Μπάμπω, φο-

τωμένη ένα μεγάλο δεμάτι φρύγανα. Τον καίταξε με το ίδιο μοχθηρό χαμόγελο που είχε κάνει και το πρώτο όταν είπε: «βέβαια που δεν θα τον θέλετε τώρα όπως κατάντησε!» Ο Τζάκ έγινε άνω-κάτω. Και οά ναθελε να ξεθυμάνη επιτέλους με κάποιον, όρμησε κατ'έπάνω της μουρμουρίζοντας: — Παλιόγρια! όχι! στάσου να σοο ξεριζώσω έγω τα δόντια!

Η γριά-Μπάμπω φοβόθηκε. Και πετώντας χάμω τα φρύγανά της, έτρεξε κατά το δάσος όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Ο Τζάκ έκδικιόταν έτσι τα παλιά εκείνα «κυνηγητά». Την κυνήγησε άκόμα λίγο κι' άξαφνα στάθηκε.

— Είμαι τρελός, συλλογίστηκε. Τό κάτω-κάτω αυτή ή γυναίκα δεν είπε παρά μιάν αλήθεια. Τώρα πιά ή Σεσίλη δεν μπορεί να με θέλη έμένα...

Εκείνο το βράδυ δεν έδελπνησε. Ούτε φωτιά άναψε, ούτε λάμπα. Καθισμένος σε μιάν άκρη της τραπεζαρίας, με τα μάτια καρφωμένα στην τζαμόπορτα, που πίσω της μιά έλαφριά ομίχλη φθινοπωριάτικης νύχτας άσπρολογούσε στο φώς ενός άθέατου φεγγαριού, συλλογίζόταν: «Η Σεσίλη δεν θα με θέλη πιά». Τίποτ' άλλο. Αυτό ήταν ή μόνη του σκέψη.

Την άλλη μέρα αποφάσισε να πεταχθί στο Παρίσι, να ιδή τη μητέρα του. Είχ' αίστανθι την άνάγκη κάποιας παρηγοριάς. Και που άλλοι θα την έδρισκε παρά ο' ένα χάδι, ο' ένα γλυκόλογο εκείνης που άγαπούσε στον κόσμο περισσότερο;

Μόνο που δεν είχε άρκετά χρήματα για να πάρη το τραίνο. Η μητέρα του έπρεπε να του στείλη και ίσως θα το έέχασε.

— Μπά! συλλογίστηκε. Έγω έκαμα το δρόμο πεζή όταν ήμουν έντεκα χρονών. Και δεν θα τον κάμω τώρα που είμαι είκοσι; Τα πόδια μου δυνάμωσαν άρκετά».

Και τον ξανάκανε το φοβερό εκείνο δρόμο... Του φάνηκε βέβαια λιγότερο μακρύς και κουραστικός από τότε· αλλά όχι και λιγότερο θλιβερός. Απεναντίας, έλα δσα είδε περνώντας, που τα θυμόταν από τότε, του έκαμαν μιάν άλλοιώτικη έντύπωση. τα ξαναδρήςε τώρα σαν ξεθωριασμένα, γυμνά από κάποιον γόητρο, από κάποια λάμψη. Έτσι συμβαίνει όταν ξαναδλέπει κανείς πράγματα που τα θυμάται από την παιδική του ήλικία. Θάλεγες πώς στα μάτια του παιδιού υπάρχει μιά χρωστική ουσία που διαρκεί όσο κι' ή άγνοία του. Όσο μεγαλώνει και ξυπνά το παιδί, τόσο ξεθωριάζουν εκείνα που έθαύμαζε. Οι ποιητάι μόνο διατηρούν τα παιδικά τους μάτια ο' όλη τους τη ζωή...

Ο Τζάκ ξαναείδε το μέρος όπου εί-

χε κοιμηθεί· την καγγελοπορτα του Βιλνέβ-Σαιν-Ζόρς, όπου είχε σταθεί για να πιστέψουν οι καλοί άνθρωποι που τον είχαν πάρει στάμαξι τους, πως ή μητέρα του κατοικούσε κεί το σωρό από πέτρες μέσ' στο χαντάκι, όπου ένας άλήτης ξαπλωμένος τον είχε τρομάξει τόσο πολύ· και την έσοχική ταβέρνα με τάρχιόμουτρα που είδε μέσα και που τον έκαμαν να φύγη τρεχάλα χωρίς να πη λέξη... «Ω, τώρα τίποτα και κανέναν δεν τον έφόδιζε. Κι' όταν συναντούσε άγριόμουτρα σαν κι' εκείνα, συλλογίζόταν πικρά πως αν ό Τζάκ του καιρού εκείνου ξεφύτρωνε άξαφνα από τη σκόνη του δρόμου, με το διατακτικό βήμα του μικρού μαθητή που τόχει σκάσει απ' το σχολείο του, κι' έδλεπε μπροστά του τον Τζάκ τον σημερινό, θα τον φοβόταν το ίδιο...

Εφθασε στο Παρίσι, κατά τη μιά μετά το μεσημέρι, με βροχή ραγδαία. Κι' έξακολουθώντας τη σύγκριση των παιδιών με τα ταρινά, θυμήθηκε την ώραία εκείνη, την όλόφωτη μαγιάτικη αύγή, όταν, στο τέλος του πρώτου του ταξιδιού, ή μητέρα του του πικρυσιάσθηκε σαν άγγελος μέσα ο' ένα φώς. Μ' άντι για τη μικρή, τη χαρούμενη έίλλα, όπου Έκείνη τραγουδούσε μέσα σε λουλούδια, να τώρα μπροστά του το σκοτεινό και σκυθρωπό σπίτι του Παρισιού, ή μαύρη και κρύα πόρτα της

«Μελλοντικής Έπιθεωρήσεως»... Και τη στιγμή εκείνη ίσα-ίσα έδβαινε ό Νταρζαντόν με τον Μορονδάλ, φορτωμένον διορθώσεις, και με όλάκερο άπόσπασμα από Ρατέδες...

Από κάποια λόγια που ανταλλάχθηκαν σε ζωηρό τόνο, ό Τζάκ κατάλαβε πως φιλονεικούσαν.

— Μπά! ό Τζάκ! είπε πρώτος ό κρεόλος.

Ο ποιητής άλαφιάσθηκε. Βλέποντας κανείς τους δυό αυτούς ανθρώπους άντικρουστά, τον ένα καλοντυμένο, γαντοφορεμένο, στιλπνό, κομψό, τον άλλον καχοντυμένο, άγαραμπο, με το κοντό και τριμμένο βελουδένιο σιγκάκι, δεν θα φανταζόταν ποτέ πως είχαν μεταξύ τους καμιά σχέση, κανένα σύνδεσμο.

Ο Τζάκ έτεινε το χέρι του στον πατριό του, που μόλις του έπιασε ένα δάχτυλο, και το πρώτο που τον ρώτησε ήταν αν νοικιάσθηκαν οι Καστανούλες.

— Πώς; ή βίλλα; έκαμε ό Τζάκ που δεν ήξερε τίποτα.

— Μά βέβαια, ή βίλλα. Έγω έχω βάλει ένοικιαστήριο στις έρημιές. Και φυσικά, βλέποντάς σε έδω, τί άλλο μπορούσα να συλλογισθώ; το σπίτι, είπα, θα νοικιάζθηκε κι' αυτός άποχρεώθηκε να γυρίση.

— Όχι, κανέναν δεν παρουσιάσθηκε από τότε που είμαι εκεί.

— Γιατί ήρθες λοιπόν;

— Να ιδώ τη μητέρα μου.

— Την επιθύμησες, το έγνω... Έπρεπε όμως να συλλογισθής και λίγο τα έξοδα του ταξιδιού...

— Ηρθα με τα πόδια! είπε ό Τζάκ με γαλήνη, σταθερότητα κι' αξιοπρέπεια που δεν του την ήξερε ως τώρα κανένας.

— Α! έκαμε ό Νταρζαντόν.

Κι' άφού συλλογίσθηκε λίγο:

— Όρα! έπρόσθεσε. Βλέπω μ' ευχαρίστησή μου πως τα πόδια σου πάνε καλύτερα... από τα χέρια σου!

— Πούντος; μιά φορά! γέλασε δυνατά ό Μορονδάλ.

Ο ποιητής χαμογέλασε με μετριοφροσύνη και, ευχαριστημένος από την έντύπωση που έκαμε ό «τρομερός λόγος του, ξεκίνησε με την παρδαλή άκολουθία του.

Αλλά φορά, ό Τζάκ, ό κοιμισμένος Τζάκ, θα τον άκουγε απαίσιατα. Αλλά από χθές δεν ήταν πιά ό ίδιος. Λίγες ώρες έφτασαν για να τον κάμουν περήφανο κι' ευαίσθητο· και τόσο πολύ, ώστε ύστερ' απ' αυτή την προσβολή, του ήρθε να φύγη πεζή όπως ήρθε, χωρίς καν να ιδή τη μητέρα του. Αλλά πάλι το μετάνιωσε. Κι' άνέδθηκε.

Η κατοικία ήταν όλη άνω-κάτω. (Ακολουθεί)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΠΙΜΠΙΜΑΚΗ

Ο κ. Μπιμπιμάκης είχε την ίδια πως είναι μεγάλος κυνηγός· πρώτο γιατί τόνομά του είχε μέσα του δυό μπιμ! μπιμ! (Μπιμπιμ-άκης το έπρφερε), και δεύτερο γιατί τα καλοκαίρια κυνηγούσε ψύλλους, μύγες, κοκονόπια, σκνίπες, και σκότωνα χιλιάδες. Αλλά ποτέ του δεν είχε πάει κυνήγι, για να ιδή πως θα τα κατάφερνε με ζώα όπως μεγαλύτερα. Έπειτα ήταν και φοβερά μύωψ. Δεν έβλεπε τη μύτη του!

Επιτέλους αποφάσισε να δοκιμάση. Πήρε τουφέκι, φυσέκια, δίχτυ, σκυλί, άπ' όλα. Και το πρώτο εκείνο που φόρεσε τα κυνηγετικά του, φάνηκε τόσο τέλειος κυνηγός, που ή ύπνητριά του τον θαύμασε και του προφήτεψε πως θά σκότωση... τα πάντα!

— Ω, ναι! καυχόθηκε ό κ. Μπιμπιμάκης, κοιτάζόμενος με καμάρι στον καθρέφτη. Κι' άγριογούρουνο να μου τύχη, δεν θα γλυτώση!...

Και να το! Μόλις βγήκε στα χωράφια, είδε από μακριά ένα μαύρο... άγριογούρουνο, ξαπλωμένο στο πράσινο χορτάρι. Τί τίχη! Άκούς νάπαντήση άμέσως τέτοιο θηρίο και μάλιστα να κοιμάται!... Κι' άτρόμητος ό κ. Μπιμπιμάκης πλησιάζει σιγά-σιγά, σημαδεύει και μπιμ! μπιμ!...

Αλλά την ίδια στιγμή που βροντάνε στον αέρα τόνομά του, άνηχούν και τα ξεφαντάν μιάς γριάς-βλάχας:

— Άχού, το μοσχάρι μου! Το μοσχάρι μου!... Γιατί, κύριε, μου το σκότωσες;

Άλλο πάλι τούτο! Με τί θαύμα το άγριογούρουνο μεταμορφώθηκε σε μοσχάρι;... Έτσι ή άλλοιώς, ό κ. Μπιμπιμάκης άναγκάσθηκε να το άναγνωρίση.

— Ναί, είπα, είναι μοσχάρι και το σκότωσα έγω. Μη φοινάξεις, κυρά μου, και σοο το πληρώνω.

Τό πλήρωσε. Ένας κολλήγας κι' ένα κοπέλλι φορτώθηκαν το μοσχάρι και ξεκίνησαν για τη χώρα. Εοπίσω τους, ό κ. Μπιμπιμάκης καμάρωνε. Τί μεγάλο ζώο, αλήθεια, που είχε σκότωσει στο κυνήγι! Και πόσοι που τούβλεπαν τώρα μπροστά από έναν κυνηγό, δεν θα τούπαιρναν... γι' άγριογούρουνο!

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ

Αγαπητοί μου,

ΩΣ περνάτε με τὰ κρύα;... Έγώ τουρτουρίζω. Αναγκάσθηκα νάναψω και τή σόμπα μου, — πού τὸ ἀποφεύγω ὅσο μπορῶ, γιατί ἡ φωτιά με ζαλίζει, — και δὲν βγαίνω ἀπὸ τὸ σπῆτι παρὰ τίς σπάνιες μέρες πού ἔχει... ἡλιόκαιρο με δοντάκια. Ἐσεῖς βέβαια δὲν ὑποφέρετε τόσο· κι' ἂν δὲν ἦταν κι' αὐτὲς οἱ εὐλογημένες οἱ χιονιόστρες, — προνόμιο τῆς ἡλικίας σας, — στοχαζόμην πὼς τίποτα δὲν θάλειπε ἀπὸ τὴν εὐτυχία πού σας προξενεῖ ὁ χειμῶνας με τὰ χιόνια. Εἶναι τόσο ὁμορφα, τόσο ποιητικά, τόσο διασκεδαστικά!... Ὅταν χιονίζει μάλιστα και μέσα στὴν πόλη, δταν τὸ στρώνη, ἔ, ἀφήστε τα! Γιὰ τὰ παιδιά, γιὰ τοὺς νέους, ὅλ' αὐτὰ εἶναι χαρά. ἀπόλαυση, μαγεία. Γιὰ μᾶς ὅμως τοὺς γέροντες... ἂ, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει πολύ. Μπορεῖ νὰ μὴ βγάζουμε πιά χιονιστρες ἀπέξω, τίς ἔχουμε ὅμως μέσα μας κι' ὁ χειμῶνας εἶναι ὁ ἀχθρός. Καί γιὰ νὰ γελάσετε, ἀκούστε αὐτὸ πού μοῦ συνέζη.

Τὴν πρώτη μέρα τοῦ κρύου, — ἔδω κι' ἓνα μῆνα, — δταν ξημερωθήκαμε στὴν Ἀθήνα με τὰ βουνὰ χιονισμένα, — ἀκουσα τὴν πλύστρα μας νὰ λέη:

— Καί τὸ κακὸ εἶναι πού εἶσαι θὰ πάη ὅλος ὁ μῆνας· γιατί μ' αὐτὸ τὸν καιρὸ πιάστηκε τὸ νιὸ φεγγάρι.

Μοῦ ἤρθε... μοῦ ἤρθε... νὰ τὴν πνίξω! Μὰ γιὰ φαντάσου νὰ πάη ὅλος ὁ μῆνας με τέτοιο χιονιά! Ἀχ, τὴ γρουσουζιά, γιατί νὰ πῇ τὸν κακὸ λόγο; Ἐ, λοιπόν, τὸν «κακὸν λόγον» τὸν θυμῶν κάθε μέρα πού ζυποῦσα κι' ἔδλεπα σταχτὶ οὐρανὸν καὶ χιόνια στὰ βουνὰ και στὴν πόλη. Μοῦ φαινόταν, — τί ἀνόητος πού γίνεται κανεὶς δταν τουρτουρίζω, — πὼς ἡ κακοκαιρία βυστοῦσε ἐπειδὴ τὸχε πει ἡ γρουσουζιά ἡ πλύστρα! Οὐτε συλλογιζόμην καν πὼς αὐτὸ εἶναι μιὰ λαϊκή, μετεωρολογικὴ προφητεία, πού τίς περισσότερες φορές βγαίνει. Πραγματικῶς, εἶναι παρατηρημένο: δταν ἀλλάξῃ ὁ καιρὸς σὲ ἡμέρα πού γίνεται νέα σελήνη, ἐξακολουθεῖ ὁ ἴδιος ὡς τὸ τελευταίον τῆς τέταρτο, δηλαδὴ σχεδὸν ἓνα μῆνα.

Ἀλλὰ εἶχα κι' ἄλλη λαϊκὴ προφητεία πού με ἀπέλπισε τίς πρώτες μέρες τοῦ ἀτέλειωτου αὐτοῦ χιονιά: Ὁ λαὸς πιστεύει πὼς ὅ,τι καιρὸ κάνει τὴν ἡμέρα τῆς Ὑπαπαντῆς, θὰ βυστάξῃ ὡς τὸ τέλος τοῦ μηνός. Ἡ ἡμέρα λοιπὸν τῆς Ὑπαπαντῆς, — και φυσικὰ με τὸ παλὶδ Ἡμερολόγιο, ἀφοῦ ἡ παρατήρηση εἶναι παλιά, 2 Φεβρουαρίου - 15 Μαρτίου, — ἦταν χιονισμένη

σάν τίς ἄλλες. Ὅστε ὁ χιονιάς θὰ ἐξακολουθοῦσε ὡς τίς 28 Φεβρουαρίου, ὡς τίς 13 τοῦ Μαρτίου με τὸ νέο. Με ἄλλους λόγους... δυστυχία μας! Νὰ κι' ἓνας Μάρτης «παλουκοκάφτης» πού μᾶς περιμένει, — ἂν και στὴ σόμπα μου καίω κόκ, — ἓνας Μάρτης ἀπὸ κείνους πού, ἂν ἔχετε ἀκουστά, «χώνουν τὴ γριά στὸ καζάνι»... Ὡς σήμερα τουλάχιστο πού σὰς γράφω, τίποτα δὲν εἴχουν πὼς μπορεῖ νὰ μὴ βγῇ ἡ προφητεία. Ὁ ἴδιος καιρὸς ἐξακολουθεῖ. Τὰ βουνὰ, πού ξεπλύθηκαν στὸ ἀναμεταξὺ ἀπὸ δύο τρεῖς βροχές, γέμισαν πάλι χιόνια. Καί τὸ κρύο εἶναι δυνατὸ. Καί γιὰ νὰ κρατῶ τὴν πέννα καλὰ, σὰς γράφω κοντὰ στὴ σόμπα πού με ζαλίζει...

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς φέτος ἔχουμε ἓνα πολὺ ἰδιότροπο χειμῶνα. Ἐνῶ στὴν ἀρχὴ ἦταν τόσο γλυκός, τόσο ἡμέρος, πού λέγαμε πὼς θὰ περνοῦσε ἔτσι, ἀγρίεψε ἄξαφνα, και σὲ τρόπο πού σπάνια ἀγριεῖουν οἱ χειμῶνες στὸν τόπο μας. Κι' ἀρχισε αὐτὸς ὁ χιονιάς πού δὲν ἐννοεῖ νὰ τελειώσῃ. Ἀλλὰ τὸ πιδ περιέργου εἶναι τὸ χιόνι πού ἔρριξε ἐδῶ στὴν Ἀθήνα. Τέτοιο δὲν τὸ θυμοῦνται οὔτε οἱ γερνότεροι. Χιόνι ἐπίμονο, σχεδὸν ἀκατάπαυστο, χοντρὸ και σκληρὸ σὰ χαλάζι. Ὁ ἄέρας τὸ ἐσπρωχνε σ' ἓναν τρελὸ χορὸ μέσα στὴ θολή ἀτμοσφαῖρα. Κι' ἂν και τόσο ἀφθονο, δὲν κατάφερε νὰ στρωθῇ, νὰ σπρίσῃ τὴν πόλη, νὰ παρυσιάσῃ τοῦλάχιστο ἓνα ὁμορφὸ θέαμα. Μόλις στεκόταν λίγο σταυλάκια τῶν κεραμιδιῶν. Κι' ἔλυνε, χάνονταν...

Ὅστόσο, καθὼς ἔπεφτε με τὸν ἄερα, ἔδινε τὴν ἰδέα τῆς χιονοθύελλας και, κάτω ἀπὸ ἓνα μαῦρο, ἄταχτα κι' ἀνώμαλα συνεφιασμένο οὐρανὸ, θύμιζε λιγάκι... Βόρειο Πόλο. Τὸ συλλογίσθηκα και προχθές, πού κάποιος φίλος μᾶς ζήτησε νὰ σὰς τὸν περιγράψω, νὰ σὰς πῶ «ὅ,τι ξέρω γι' αὐτόν». Νά, ἂν ὁ φίλος μας αὐτὸς ἦταν Ἀθηναῖος, θὰ τὸν παρέπεμπε στὶς ἡμέρες ἐκεῖνες τοῦ ἀλλόκοτου χιονιοῦ. Ἐτσι, ὑποθέτω, χιονίζει και στὸ Βόρειο Πόλο. Ἐτσι σκληρὸ και χοντρὸ πέφτει τὸ χιόνι, κι' εἶσαι χορεῖται σπρωχόμενο ἀπὸ τὸν κρύο βοριά. Γιατί κι' ὁ δικός μας, αὐτὸς πού με τόση δύναμη και τόση δριμύτητα φυσοῦσε κείνες τίς ἡμέρες ἐδῶ, τὸ Ἀστεροσκοπεῖο εἶπε πὼς μᾶς ἐρχόταν ἴσια ἀπὸ τὸν Πόλο. Ὅστε ἀνπῆγαν κανεὶς σὲ μιὰ ἐρημιὰ, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη τὴν ὥρα τοῦ πιδ πυκνοῦ χιονίσματος, και τοῦ πιδ σφοδροῦ φυσήματος θὰ μπορούσε λιγάκι νὰ φαντασθῇ πὼς πατεῖ τὴ γῆ ἐκείνη τὴν ἀπρόσιτη, πού οὐτ' ὁ Ἀμούνδσεν δὲν τόλμησε νὰ τὴν πατήσει, ἀλλὰ, περνώντας ἀπὸ πάνω με τὸ ἀερόπλοιό του, τὴν εἶδε, — μόνο τὴν εἶδε, — σάν

ἓνα λευκὸ ὄνειρο και τῆς ἔρριξε, γιὰ θύμηση, μερικὲς σημαίες...

Κάποιος θάλεγε τώρα πὼς πληρῶνουμε τὰ ἔξοδα αὐτῆς τῆς μισο-κατάκτησης: Ὁ Βόρειος Πόλος μᾶς ἐκδικεῖται, στέλνοντας ὡς ἐδῶ τὰ ρεύματά του, πού ἄλλη φορὰ σταματοῦσαν κάπου ψηλότερα... Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς οἱ ἀνωμαλίες αὐτὲς ἀρχισαν πολὺ πρὶν πάει ὁ Ἀμούνδσεν στὸν Πόλο. Ὅλ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ κόσμος ὑποφέρει ἀπὸ παγεροὺς χειμῶνες κι' ἀπὸ φλογερὰ καλοκαίρια. Χιονίζει στὴν Ἀφρικὴ, σὲ μέρη πού δὲν ἔξεραν ὡς τώρα τί θὰ πῇ χιόνι, κι' ὁ ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ κατακαίει ἄλλα πού εἶχαν αἰώνια ἀνοιξη. Τὸ κακὸ εἶναι γενικὸ, παγκόσμιο. Καί σ' αὐτὸ περιλαμβάνεται κι' ὁ ἔκτακτος χειμῶνας πού ἔχουμε φέτος στὴν Ἑλλάδα.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΛΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νομπελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Σιγὰ-σιγὰ ἀρχισε νὰ χαράξῃ ἡ ἡμέρα κι' ὁ δυστυχισμένος Νίλς ἐνοιώθε μεγάλη εὐχαρίστηση πού ὅλα τὰ πράγματα ἐπαιρχν πάλι τὴ συνηθισμένη τους μορφή, μ' ὅλο πού τὸ κρύο ἦταν τώρα πιδ τσουχερὸ ἀπὸ τὴ νύχτα. Στὸ τέλος, δταν βγήκε ὁ ἥλιος, δὲν ἦταν κίτρινος ἀλλὰ κοκκινωπός. Στὸ Νίλς φάνηκε σάν νὰ ἦταν θυμωμένος και ρώτησε τὸν ἑαυτὸ του γιατί συνέβαινε ἄραγε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἰσως γιατί ἡ νύχτα, δταν ὁ ἥλιος ἔλειπε, εἶχε ἀπλώσει τόση μεγάλη παγωνιά πάνω ἀπὸ τὴν γῆ.

Λίγο-λίγο οἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἀρχισαν νὰ φωτίζουν ὅλα γύρω, κι' ἡ σκοτεινιά τῆς νύχτας ἐσκορπίστηκε. Ἦταν σάν νὰ λύθησαν τὰ μάγια και σάν νὰ ζωντάνεψαν ὅλα μονομιάς. Ὁ τοιγκλιδάρης, τὸ πουλι με τὸν κόκκινο λαιμό, ἀρχισε νὰ χτυπᾷ τὸν κορμὸ ἐνδὸς δέντρου. Ὁ σκύουρος πήδησε πάνω σὲ μιὰν ὀξυά, κρατώντας ἓνα καρδί ἀνάμεσα στὰ δύο πόδια του, κι' ἀρχισε νὰ τὸ τραγανίζει. Τὸ ψυχρὸν πέταξε, κρατώντας στὸ στόμα του ἓνα σκουληκάκι, κι' ὁ σπίνος κλαδοῦσε ἐπάνω στὴν κορυφὴ ἐνδὸς δέντρου.

Τότε κατάλαβε ὁ Νίλς ὅτι ὁ ἥλιος εἶχε πει σ' ὅλα αὐτὰ τὰ μικρὰ πλάσματα:

«— Ξυπνήστε και βγῆτε ἀπ' τὴ φωλιά. Τώρα εἰμ' ἐγὼ ἐδῶ. Τώρα δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ φοβᾶσθε κανένα».

Ἀπὸ τὴ λίμνη ἐφθάναν σ' αὐτιά του Νίλς οἱ φωνὲς ἀπὸ τίς ἀγριόχηνες, πού προτομομαζόνταν νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ταξίδι τους. Καί σὲ λίγην ὥρα κι' οἱ δεκατέσσερις ἀγριόχηνες μα-

ζὶ πέταξαν ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ δάσος. Ὁ Νίλς δοκίμασε νὰ τίς φωνάξῃ. Ἀλλ' αὐτὲς πετοῦσαν τόσο ψηλά, ὥστε ἡ φωνὴ του δὲν θὰ ἔφτανε ἴσαμε κει ἐπάνω. Βέβαια πού θὰ νόμιζαν οἱ ἀγριόχηνες ὅτι ἡ ἀλεπού τὸν εἶχε κιάλας φάει. Ἀχ, δὲν ἔκνυν οὔτε καν τὸν κόπο νὰ ρίξουν κάτω μιὰ ματιά.

Ὁ Νίλς ἐνοιώθε τὰ δάκρυα νὰ πλημμυρίζουν τὰ μάτια του. Ὁ ἥλιος ὅμως ὑψωνόταν τώρα χρυσοκίτρινος στὸν οὐρανὸ και σκορποῦσε γύρω τοῦ τὴν γαλήνη κι' ἐδίωχνε κάθε λύπη. «Δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ τρομάξῃς, οὔτε νὰ φοβάσαι κανένα, Νίλς Χόλγκερσον, ὅσο εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ», φαινόταν ὅτι ἔλεγε. Τὸ παιχίδι τῆς χήνας και τῆς ἀλεπούς.

Ὅλα μὲς στὸ δάσος ἐμειναν ἀτάρacha τὴν ὥρα, ὅση χρειάζεται ἐπάνω-κάτω μιὰ χήνα γιὰ νὰ προγευματίσῃ. Σὲ λίγην ὥρα ὅμως μιὰ χήνα πέταξε κάτω ἀπὸ τὴν πυκνὴ φυλλωσιά τῶν δένδρων. Πετοῦσε σιγὰ κι' ἄτακτα σάν νὰ μὴν ἔξερε κατὰ πού νὰ πετάξῃ. Μόλις τὴν εἶδε, ἡ ἀλεπού σηκώθηκε ἀμέσως ἀπ' τὴ θέση τῆς στή ρίζα τῆς ὀξυᾶς κι' ὄρμησε κατ' ἐπάνω τῆς. Ἡ χήνα δὲν δοκίμασε νὰ ξεφύγῃ τῆς ἀλεπούς, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσε νὰ πετᾷ ἐντελῶς σιμὰ τῆς. Ἡ ἀλεπού ἔκανε ἓναν μεγάλο πήδο, δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ τὴν ἀρπάξῃ κι' ἡ χήνα πέταξε πάλι κατὰ τὴν λίμνη.

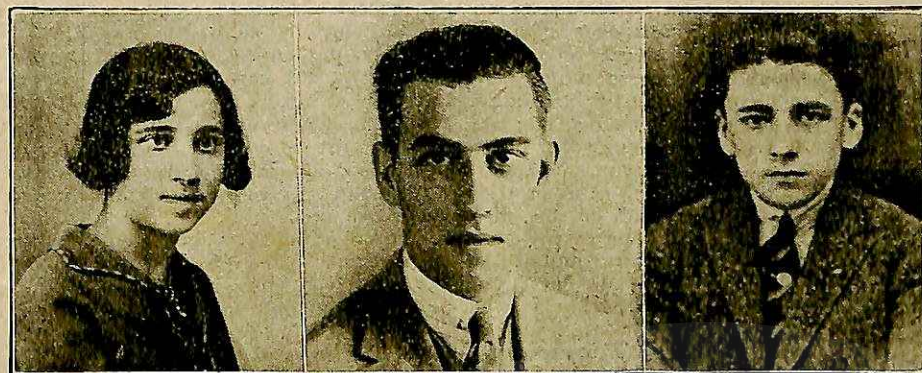
Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα και πέταξε κατὰ τὸ ἴδιο μέρος μιὰ δεύτερη ἀγριόχηνά. Πῆρε τὸν ἴδιο δρόμο πού εἶχε πάρει κι' ἡ πρώτη και πέταξε σιγότερα και χαμηλότερα ἀπὸ κείνην. Πέρασε κι' αὐτὴ μπροστὰ ἀπ' τὴ μύτη τῆς κυρὰ-Μαριῶς, κι' ἡ ἀλεπού πήδησε τόσο ψηλά γιὰ νὰ τὴν φθάσῃ, ὥστε τ' αὐτιά τῆς ἀγγισαν τὰ πόδια τῆς χήνας. Κι' αὐτὴ ὅμως ἐξέφυγε χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτα και τράβηξε ἀθόρυβα, σάν μιὰ σιὰ, τὸ δρόμο τῆς κατὰ τὴν λίμνη. Σὲ λίγην ὥρα φανερώθηκαν δύο ἄλλες χήνες, πού πετοῦσαν ἀκόμη πιδ σιγὰ ἀπ' τὴν προηγούμενη. Ἡ κυρὰ-Μαριῶ ἐδῶσε τέτοια φόρα ὅταν πήδησε, ὥστε παρ' ὀλίγο νὰ πιάσῃ μιὰ ἀπ' τίς δύο. Κι' αὐτὲς ὅμως οἱ χήνες τῆς ἐξέφυγαν. Ἰσαμε πού νὰ πάρῃ ἀναπνοὴ ἡ κυρὰ-Μαριῶ, ξεπρόδα-

λαν τρεῖς χήνες στὴ σειρά. Πετοῦσαν με τὸν ἴδιο τρόπο ἀκριβῶς ὅπως κι' οἱ πρώτες, ἀλλ' ὅσους πήδους κι' ἂν ἔκανε, ἡ κυρὰ-Μαριῶ δὲν μπόρεσε ν' ἀρπάξῃ καμμιὰ.

Ἐπειτα ἤρθαν πέντε χήνες μαζὶ. Μ' ὅλο ὅμως πού πετοῦσαν γύρω-γύρω ἀπ' τὴν κυρὰ-Μαριῶ, κατόρθωσαν κι' αὐτὲς νὰ σώσουν τὴν ζωὴ τους.

Ἰστέρα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα φανερώθηκε πάλι μιὰ χήνα μοναχὴ. Αὐτὴ ἦταν ἡ δεκατητρίτη. Ἦταν τόσο γριὰ, ὥστε τὸ σῶμα τῆς ἦταν ὅλο σταχτερὸ χωρὶς καμμιὰ σκοτεινότερη κηλίδα. Φαινόταν σάν νὰ μὴν μπορούσε νὰ μεταχειρισθῇ τὴν μιὰ τῆς φτερούγα και πετοῦσε τόσο ἀσχημα πού προκαλοῦσε λύπη. Σχεδὸν ἀκούμπανε στὴ γῆ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΓΑΛΑΤΕΙΑ Ι. ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΟΥ, Νοικοκυρὸν, Θεσσαλονίκη. Α' Βραβείον 219ου Διαγωνισμοῦ Λόσεων. — 2. ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ, Μυσηριώδης Ἰππασ, Ἀθήναι. Α' Βραβείον 213ου Διαγωνισμοῦ Λόσεων. — 3. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΣΑΛΗΣ, Γλυκὸ Χαμόγελο, Ἀθήναι. Γ' Βραβείον Δημοφεισματος Ψευδωνύμων τοῦ 1924.

Ἡ κυρὰ-Μαριῶ δὲν ἔκανε καν τὸν κόπο νὰ πηδῇ ἐπάνω τῆς γιὰ νὰ τὴ φτάσῃ, ἀλλὰ τὴν πῆρε τὸ κατόπι τρέχοντας και χοροπηδώντας. Κι' αὐτὴν ὅμως ἀκόμη τὴ φορὰ δὲν πέτυχε.

Ὅταν ξεπρόδαλε ἡ τελευταία χήνα, τὸ θέαμα ἦταν ἀληθινὰ ὄρατο, γιατί ἦταν κατάσπρη κι' ὅταν κουνόσε τὰ φτερά τῆς, φαινόταν σάν νὰ χύνε ἓνα λαμπρὸ φῶς στὸ σκοτεινὸ δάσος. Μόλις τὴν εἶδε, ἡ κυρὰ-Μαριῶ ἔδαλε ἐλγὴ τῆς τὴ δύναμη γιὰ νὰ τὴν φθάσῃ και πήδησε τόσο ψηλά ὥστε ἔφθασε σχεδὸν ὡς τὴ φυλλωσιά τῶν δένδρων. Κι' αὐτὴ ἡ χήνα ὅμως ἐξέφυγε, ὅπως κι' οἱ ἄλλες, χωρὶς νὰ πάθῃ ἀπολύτως τίποτα.

Γιὰ λίγην ὥρα ἔγινε πάλι ἡσυχία κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα και φαινόταν σάν νὰ εἶχε φύγει μακριὰ ὁλόκληρο τὸ κοπιδὶ ἀπὸ τίς χήνες. Τότε θυμήθηκε ἡ κυρὰ-Μαριῶ τὸν πιτσιρίκο ποῦ κρατοῦσε αἰχμάλωτο πάνω στὴν ὀξυά. Ἀπὸ τότε πού εἶχε δεῖ νὰ ξεπροβάλλῃ ἡ πρώτη χήνα, δὲν ἔλαβε

καιρὸ νὰ τὸν συλλογισθῇ. Τώρα ὅμως ὁ μικρὸς τὸχε σκάσει ἀπὸ πολλὴν ὥρα. Ὅστόσο ἡ κυρὰ-Μαριῶ δὲν πρόφθασε νὰ συλλογισθῇ τὸν πιτσιρίκο πολλὴν ὥρα, γιατί ξεπρόδαλε πάλι ἡ πρώτη χήνα ἀπὸ τὴν λίμνη κι' ἀρχισε νὰ πετᾷ σιγὰ κάτω ἀπ' τὰ δέντρα. Παρὰ τίς πρώτες τῆς ἀποτυχίες, ἡ ἀλεπού δὲν εἶχε ἀπελπισθεῖ και, δίνοντας ἓνα μεγάλο πήδο, χύμηξε κατὰ τὴ χήνα. Δὲν εἶχε ὅμως ὑπολογίσει καλὰ τὸ πῆδημά τῆς κι' ἡ χήνα πάλι ἐξέφυγε.

Ἰστέρα ἀπ' αὐτὴ, ἤρθε μιὰ ἄλλη χήνα κι' ἔπειτα ἄλλη, κι' ἔπειτα ἄλλη, ὥσπου πάλι ἐκλείσε ἡ σειρά με τὴν σταχτιὰ τὴν χήνα τῆς γριάς και με τὴν κατάσπρη. Κι' ὅλες, ὅταν ἔ-

φταναν πάνω ἀπὸ τὴν κυρὰ-Μαριῶ, πετοῦσαν ἀκόμη χαμηλότερα, σάν νὰ τὴν προκαλοῦσαν νὰ τίς πιάσῃ. Κι' ἡ ἀλεπού τίς κυνηγοῦσε και πήδαγε ὅσο μπορούσε πιδ ψηλά, ἀλλ' οἱ χήνες πάντα τῆς ἐξέφευγαν.

Ἐκείνη ἡ ἡμέρα ἦταν ἡ χειρότερη ἀπ' ὅλες ὅσες εἶχε περάσει στὴ ζωὴ τῆς ἡ κυρὰ-Μαριῶ. Οἱ ἀγριόχηνες πετοῦσαν ὅλοένα πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ὁλόκληρο τὸ πρωὶ κι' ὁλόκληρο τ' ἀπόγεμα, γυρίζοντας τὸ δάσος, κι' ἡ κυρὰ-Μαριῶ δὲν μπόρεσε νὰ νιώσῃ οὔτε τὸ φτερό τους καν ἀνάμεσα στὰ δόντια τῆς.

Μόλις εἶχε περάσει ὁ χειμῶνας κι' ἡ κυρὰ-Μαριῶ ξαναθυμῶταν τίς ἡμέρες πού εἶχε γυρίσει παντοῦ ἄδικα, γιατί τὰ πουλιά εἶχαν φύγει ἀπὸ καιρὸ, τὰ ποντίκια εἶχαν χυθεῖ κάτω ἀπ' τὴν παγωμένη γῆ και τὰ κοτόπουλα ἦταν καλὰ κλεισμένα μες στὰ σπῆτια. Ἡ πείνα ὅμως πού εἶχε τραβήξῃ ὅλον τὸν χειμῶνα δὲν τῆς εἶχε φανεῖ τόσο σκληρὴ, ὅσο ἡ ἀτυχία τῆς ἐκείνη τῆς ἡμέρας. Ἡ κυρὰ-Μαριῶ δὲν ἦταν πιά και τόσο νέα. Πολλὲς φορές εἶχαν τρέξει οἱ σκύλοι ἀπὸ πίσω τῆς και πολλὲς φορές εἶχαν σφυρίξει οἱ σφαῖρες δίπλα σ' αὐτιά τῆς. Ὅλη ὅμως ἡ ἀγωνία πού εἶχε τραβήξῃ ἡ κυρὰ-Μαριῶ σ' ἐκείνα τὰ κυνήγια, δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ στὴ σημερινή.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΕΛΛΗ

